

Νομοσχέδιο Χατζηδάκη: «Μητέρα των μαχών» για την εργατική τάξη και την Αριστερά

Του Χρήστου Βαγενά*

Το νομοσχέδιο της κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, που παρουσιάζει και υπερασπίζεται με χυδαία και γελοία επιχειρήματα ο υπ. Εργασίας Χατζηδάκης, είναι ξεκάθαρο ότι έχει υπαγορευθεί από τον ΣΕΒ και τις άλλες ενώσεις των εργοδοτών. Παρουσιάστηκε από τον ίδιο στις 12 Μάη με σκοπό να ψηφιστεί στις αρχές Ιούνη, ενώ το είχε εισηγηθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο ο προηγούμενος υπ. Εργασίας στα τέλη Οκτώβρη – γι' αυτό έχουμε αναφερθεί σε αυτό αρκετές φορές. Αποτελεί την «μητέρα των μαχών» και την αιχμή του δόρατος της νέας αντεργατικής επίθεσης, η οποία εξαπολύεται με αφορμή την οικονομική κρίση που έχει ξεσπάσει διεθνώς με πυροδότη την πανδημία Covid-19.

Το νομοσχέδιο αυτό κωδικοποιείται σε τρία μεγάλα κεφάλαια: I) Επίθεση στα εργασιακά δικαιώματα των εργαζομένων, με κυριότερα το ωράριο, τον χρόνο εργασίας και τις αμοιβές, II) Επίθεση στο δικαίωμα στην απεργία και τις συλλογικές διαδικασίες, και III) Επίθεση στα συνδικάτα και την ελευθερία δράσης τους.

Περιλαμβάνει πάνω από 15 αντεργατικά μέτρα που γυρίζουν τα εργασιακά δικαιώματα δεκαετίες πίσω, ενώ ταυτόχρονα η κυβέρνηση και τα κυβερνητικά στελέχη με πολλά ψέματα, διάφορα «παχιά λόγια», κυρώσεις διεθνών συμβάσεων και κάποιες λίγες μέρες άδειας, προσπαθούν να πείσουν όσους υπερσσότερους

μπορούν ότι δεν είναι «τόσο κακό».

Κατάργηση 8ώρου, μέσω «διευθέτησης του χρόνου εργασίας»

1) Το νομοσχέδιο επιδιώκει την κατάργηση του οκταώρου καταρχήν στον ιδιωτικό τομέα. Το σχετικό άρθρο τιτλοφορείται ευφάνταστα «Συμφωνία περί διευθέτησης του χρόνου εργασίας». Ο εργαζόμενος θα μπορεί να «συμφωνεί» με τον εργοδότη (ακόμα και κόντρα στις διαθέσεις και τις αποφάσεις των συνδικάτων) να απασχολείται δύο ώρες την ημέρα πέραν των οκτώ ωρών, υπό την προϋπόθεση ότι οι επιπλέον των σαράντα ώρες εργασίας την εβδομάδα θα αφαιρούνται από τις ώρες εργασίας μιας άλλης χρονικής περιόδου. Δηλαδή ο εργαζόμενος θα δουλεύει κάθε μέρα τουλάχιστον δύο ώρες απλήρωτος και κάποια στιγμή μέσα στο εξάμηνο, θα παίρνει αντίστοιχες ώρες και μέρες άδεια ή ρεπό.

Δεν πρέπει να υπάρχει καμία αυταπάτη: Η κατάσταση που θα διαμορφωθεί είναι ότι οι εργαζόμενοι θα πειθαρχούν αναγκαστικά στις επιταγές του εργοδότη και θα δουλεύουν 10-12 ώρες την ημέρα, χωρίς να τις πληρώνονται και χωρίς να τις παίρνουν σε άδειες τις περισσότερες φορές. Με αυτό τον τρόπο, νομιμοποιείται το καθεστώς των απλήρωτων ωρών εργασίας και υπερωριών -που ισχύει ήδη σε πολλές επιχειρήσεις- και ταυτόχρονα ανοίγει την όρεξη στους εργοδότες για νέες παραβιάσεις της εργατικής νομοθεσίας.

2) Ταυτόχρονα αυξάνονται οι ετήσιες ώρες των υπερωριών σε όλους τους κλάδους στις 150 ώρες και με απλή απόφαση του υπ. Εργασίας σε ακόμα περισσότερες, ενώ το διάλειμμα δεν θα υπολογίζεται στο ωράριο εργασίας.

3) Το νομοσχέδιο επεκτείνει σε πολλούς ακόμα κλάδους εργαζομένων την κατάργηση της κυριακάτικης αργίας. Σε υπηρεσίες courier (ταχυδρομικές υπηρεσίες), logistics (εφοδιαστική αλυσίδα), διανομή φαρμάκων, παραγωγή

σκυροδέματος, μεταλλευτικές δραστηριότητες, τηλεφωνικά κέντρα υποστήριξης πελατών και άλλους κλάδους, οι εργαζόμενοι θα είναι υποχρεωμένοι να εργάζονται τις Κυριακές μαζί με το λιανεμπόριο – αλλά βέβαια θα μπορούν να κάθονται τις Παρασκευές και να μαζεύουν τις ελιές τους, όπως μας λέει ο χυδαίος Χατζηδάκης! Επίσης θα μπορούν και άλλοι κλάδοι να εργαστούν την Κυριακή με απλή άδεια της Επιθεώρησης Εργασίας.

4) Επόμενο μέτρο αφορά την παροχή πρόσθετης εργασίας από εργαζομένους μερικής απασχόλησης και κατά ωράριο που δεν είναι συνεχόμενο σε σχέση με το συμφωνημένο ωράριο της ίδιας ημέρας. Δηλαδή ένας\μία εργαζόμενος\η θα δουλεύει τρεις ώρες το πρωί, θα «κάθεται» τρεις και θα δουλεύει μετά άλλες τρεις ώρες και θα γυρνάει σπίτι το βράδυ.

5) Ένα ακόμα θετικό για τους εργοδότες μέτρο, αφορά στην κατάργηση της επαναπρόσληψης απολυμένων με δικαστικά μέσα, καθώς με κάποια επιπλέον αποζημίωση δεν θα είναι υποχρεωμένοι να ξαναπροσλάβουν εργαζομένους που έχουν απολύσει, ακόμη και αν η απόλυσή τους κριθεί καταχρηστική!

6) Το νομοσχέδιο ρυθμίζει, υποτίθεται, την τηλεργασία, που αποτελεί ένα νέο πεδίο εκμετάλλευσης από τις επιχειρήσεις και τους εργοδότες. Έτσι στο σχέδιο νόμου αναφέρει ότι η τηλεργασία συμφωνείται εγγράφως μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου κατά την πρόσληψη ή με τροποποίηση της σύμβασης εργασίας, χωρίς να μεσολαβεί πάλι κάποια Συλλογική Σύμβαση Εργασίας. Δηλαδή το αδύναμο μέρος (εργαζόμενος) θα «συναποφασίζει» μαζί με το ισχυρό μέρος (εργοδότης) αν θα δουλέψει με τηλεργασία ή όχι.

Με όλες τις δυσμενείς επιπτώσεις της τηλεργασίας στη ρευστοποίηση της εργασιακής και ιδιωτικής ζωής, στην επέκταση του ωραρίου εργασίας μέσω της διαρκούς εργασιακής διαθεσιμότητας, αλλά και στην απομόνωση και εξατομίκευση που οδηγεί τους εργαζομένους.

7) Η μετατροπή του ΣΕΠΕ (Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας) σε

Ανεξάρτητη Αρχή αποδυναμώνει ακόμα περισσότερο τον ελεγκτικό μηχανισμό του κράτους και την προστασία των εργαζομένων, καθώς το αποβάλλει από το αρμόδιο υπουργείο Εργασίας και εξαφανίζεται η πολιτική ευθύνη της εκάστοτε κυβέρνησης για την τήρηση της εργατικής νομοθεσίας. Η Ανεξάρτητη Αρχή θα έχει διακοσμητικό χαρακτήρα, ενώ μέχρι να συσταθεί και λειτουργήσει, το κενό προστασίας των εργαζομένων θα είναι πλήρες.

8) Αυτό θα λειτουργήσει συμπληρωματικά με την μεταφορά της Συμφιλιωτικής Διαδικασίας από την Επιθεώρηση Εργασίας στον ΟΜΕΔ (Οργανισμό Μεσολάβησης & Διαιτησίας), όπου οι εργαζόμενοι δεν θα έχουν τον συμπληρωματικό ρόλο και λόγο του κράτους, μέσω του Επιθεωρητή Εργασίας στις διαφορές τους με τους εργοδότες.

Τα συνδικάτα και η απεργία υπό... απαγόρευση

9) Ακολουθώντας το νομοσχέδιο στοχεύει τα συνδικάτα και τις ελευθερίες τους. Επιβάλλεται το φακέλωμα όλων των συνδικάτων και των συνδικαλιστών, αφού θα είναι υποχρεωτικό να δηλώνονται στο **Γενικό Μητρώο Συνδικαλιστικών Οργανώσεων Εργαζομένων** (ΓΕ.ΜΗ.Σ.Ο.Ε.) τα στοιχεία των συνδικάτων, τα οικονομικά τους στοιχεία, καθώς και τα στοιχεία των εκλεγμένων στα Διοικητικά Συμβούλια.

Σε περίπτωση που δεν γίνει αυτό, τα συνδικάτα αυτά δεν θα έχουν δικαίωμα να κηρύξουν απεργία, να διαπραγματεύονται και να καταρτίζουν συλλογικές συμβάσεις εργασίας, να έχουν προστασία οι εκλεγμένοι και γενικώς δεν θα μπορούν να έχουν καμία συνδικαλιστική δραστηριότητα!

10) Σημειώνουμε εδώ ότι ταυτόχρονα μειώνεται ο αριθμός των εκλεγμένων συνδικαλιστών που προστατεύονται από διώξεις και απολύσεις για την συνδικαλιστική τους δράση.

11) Το νομοσχέδιο επαναφέρει τις συνδικαλιστικές άδειες άνευ αποδοχών στον Δημόσιο Τομέα για τους περισσότερους εκλεγμένους, όπως είχε ψηφιστεί από την κυβέρνηση Σύριζα. Υπενθυμίζουμε ότι αυτό πάγωσε με μετέπειτα εγκύκλιο της Αχτσιόγλου.

12) Επίσης ορίζει ότι αν παρέχει ο εργοδότης τη δυνατότητα ηλεκτρονικής ενημέρωσης των εργαζομένων (μέσω ιστοχώρου στο διαδίκτυο ή στις εσωτερικές ηλεκτρονικές εφαρμογές), καταργείται ο πίνακας ανακοινώσεων. Και την ίδια στιγμή εξοβελίζει το μοίρασμα ανακοινώσεων σε προκαθορισμένο χώρο και εκτός ωραρίου εργασίας!

13) Τέλος, ο Χατζηδάκης προωθεί την υποχρεωτική ηλεκτρονική ψηφοφορία στις εκλογές των συνδικαλιστικών οργανώσεων! Το σχέδιο αυτό μετά τις εκλογές για τους εκπροσώπους των εργαζομένων στα Υπηρεσιακά Συμβούλια των εκπαιδευτικών και του υπόλοιπου Δημ. Τομέα, προχωράει και στα συνδικάτα, με φανερή την κυβερνητική επιδίωξη όλο και μεγαλύτερης παρέμβασης στις εσωτερικές λειτουργίες τους, ώστε είθις να τις υπονομεύει είτε να τις ελέγχει.

14) Πλήγματα δέχεται και το δικαίωμα στην απεργία, καθώς το νομοσχέδιο ορίζει ότι για να είναι νόμιμη μια απεργία πρέπει υποχρεωτικά να έχει δοθεί η δυνατότητα από το συνδικάτο στα μέλη του να συμμετάσχουν στη Γενική Συνέλευση εξ αποστάσεως, καθώς και να ψηφίσουν εξ αποστάσεως για την προκήρυξη ή μη μιας απεργίας. Στη βάση αυτή, επικαιροποιεί την διάταξη του Σύριζα για υποχρεωτική ψηφοφορία υπέρ της απεργίας του 50%+1 των εγγεγραμμένων μελών του συνδικάτου.

Αντιλαμβανόμαστε τι προσκόμματα θα δημιουργήσει αυτό στις συλλογικές διαδικασίες των συνδικάτων και στη δημοκρατική λειτουργία τους και πόσο θα υποβαθμίσει τα θεσμικά τους όργανα και κυρίως τις γενικές συνελεύσεις.

15) Εναντίον της απεργίας είναι και η διάταξη που αφορά την υποχρεωτική προσφυγή στο δημόσιο διάλογο μέσω του ΟΜΕΔ όταν

προκηρύσσεται απεργία στο Δημόσιο και σε επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, διαδικασία που αναστέλλει την άσκηση του δικαιώματος της απεργίας.

16) Η βασική μέριμνα της κυβέρνησης δεν είναι η προστασία της εργασίας, όπως αναφέρει ο τίτλος του νομοσχεδίου, αλλά η προστασία των εργοδοτών και των απεργοσπαστών. Γι' αυτό και προβλέπει σε άρθρο του νομοσχεδίου ότι η συνδικαλιστική οργάνωση που κηρύσσει απεργία υποχρεούται να προστατεύει το δικαίωμα των εργαζομένων που δεν συμμετέχουν στην απεργία να προσέρχονται και να αποχωρούν ελεύθερα και ανεμπόδιστα από την εργασία τους και να παρέχουν αυτήν χωρίς εμπόδιο και ιδίως χωρίς την άσκηση σωματικής ή ψυχολογικής βίας σε βάρος τους από οιονδήποτε. Σε διαφορετική περίπτωση η απεργία θα κηρύσσεται παράνομη και θα πρέπει να διακοπεί. Με λίγα λόγια, στη θέση των απεργιακών φρουρών για την περιφρούρηση της απεργίας, το νομοσχέδιο Χατζηδάκη θεσπίζει την υποχρέωση των συνδικάτων να περιφρουρούν την... απεργοσπασία!

17) Επειδή όμως ούτε αυτά θεωρούνται αρκετά, θεσπίζουν κι άλλα εμπόδια για να υποσκάψουν την επιτυχία μιας απεργίας. Έτσι εκτός από την ύπαρξη προσωπικού ασφαλείας κατά την διάρκεια μιας απεργίας, προβλέπουν και την διάθεση προσωπικού για την αντιμετώπιση στοιχειωδών αναγκών του κοινωνικού συνόλου κατά τη διάρκεια της απεργίας (Προσωπικό Ελάχιστης Εγγυημένης Υπηρεσίας). Το προσωπικό αυτό θα αφορά τον Δημόσιο Τομέα, επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και άλλες επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, η λειτουργία των οποίων θεωρείται έχει ζωτική σημασία για την εξυπηρέτηση βασικών αναγκών του κοινωνικού συνόλου.

Το ποσοστό του προσωπικού που θα εργάζεται θα είναι τουλάχιστον το 1/3 του συνόλου των εργαζομένων -πέραν του προσωπικού ασφαλείας- και δεν επιτρέπεται η κήρυξη απεργίας χωρίς να έχει προηγουμένως καθοριστεί το προσωπικό ασφαλείας και, όπου απαιτείται, το προσωπικό στοιχειώδους λειτουργίας!

Δηλαδή μετά τα τόσα εμπόδια στη λειτουργία των συνδικάτων,

στον τρόπο λήψης των αποφάσεων και των ψηφοφοριών για την προκήρυξη μιας απεργίας, θα πρέπει (και χωρίς περιφρούρηση), να ορίζεται με ευθύνη του συνδικάτου να εργάζεται ένα ποσοστό 30%-50%, αποδυναμώνοντας πλήρως τον χαρακτήρα και τις επιδιώξεις του μέσου της απεργίας.

Το κεφάλαιο και οι κυβερνήσεις-υπηρέτες του θέλουν να καθυποτάξουν τα συνδικάτα, παρόλο που η συνδικαλιστική γραφειοκρατία δεν τους είναι εμπόδιο, γιατί φοβούνται ότι μπορεί να περάσουν στον έλεγχο των εργατών και με κινηματικές δράσεις να τους εξαναγκάσουν σε υπαναχωρήσεις και ήττες.

Θα τους σταματήσουμε!

Το νομοσχέδιο αυτό ξεκάθαρα στοχεύει εργατικές κατακτήσεις, συνδικαλιστικά και δημοκρατικά δικαιώματα δεκαετιών. Επιδιώκει την μέγιστη εκμετάλλευση για τον\την εργαζόμενο\η και τον πλήρη έλεγχο και αφοπλισμό του εργατικού και συνδικαλιστικού κινήματος.

Με όλον αυτό τον ορυμαγδό αντεργατικών μέτρων καταλαβαίνει πλέον όλος ο κόσμος ότι δεν πρόκειται να εφαρμοστεί τίποτα από τα ελάχιστα που αφορούν προστασία για τους εργαζόμενους, όπως η Ψηφιακή Κάρτα Εργασίας ή οι κυρώσεις Διεθνών Συμβάσεων (π.χ. για την εξάλειψη της βίας και της παρενόχλησης στον χώρο της εργασίας).

Εργαζόμενοι\νες, νέοι και νέες, συνδικάτα, συλλογικότητες, παρατάξεις και οργανώσεις της Αριστεράς οφείλουμε να σταματήσουμε αυτό το νομοσχέδιο και να μείνει στα χαρτιά.

Οι κινητοποιήσεις, τα συλλαλητήρια και η απεργία στις 6 Μάη (κόντρα στον απεργοσπαστικό ρόλο της ΓΣΕΕ) δείχνουν τον δρόμο. Πρέπει άμεσα να προκηρυχτεί Γενική Απεργία, κόντρα στη

συνδικαλιστική γραφειοκρατία, πριν την ημερομηνία ψήφισης του αντεργατικού νομοσχεδίου και να υπάρξει συντονισμένη προσπάθεια για κλιμάκωση.

Εφόσον ψηφιστεί, πρέπει να οργανώσουμε μαζική απειθαρχία και ανυπακοή στην εφαρμογή του: Κανένα συνδικάτο δεν πρέπει να υπακούσει στα φακελώματα και τις ηλεκτρονικές ψηφοφορίες ή να δηλώνει προσωπικό Ελάχιστης Υπηρεσίας. Όσες επιχειρήσεις προσπαθήσουν να εφαρμόσουν απλήρωτα 10ωρα και 12ωρα πρέπει να βρουν το εργατικό κίνημα έξω από τις πόρτες τους, με κινητοποιήσεις, διαμαρτυρίες, μποϊκοτάζ και κάθε πρόσφορο μέσο αντίδρασης και αντίστασης.

Το αντεργατικό τερατούργημα θα μείνει στα χαρτιά!

**Ο Χρ. Βαγενάς είναι Οργ. Γραμματέας ΠΟΠΟΚΠ (Παν. Ομοσπονδία Προσωπικού Οργαν. Κοινωνικής Πολιτικής)*